

УДК [793.3:77.01.02.09](477)"20"

DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vas.26.2025.320–329>

ХОРЕОГРАФІЯ В ОБ'ЄКТИВІ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЗОБРАЖЕННЯ ТАНЦЮ У ФОТОГРАФІЇ ТА ВІДЕО

Віктор СЕМБРАТОВИЧ

ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-2476-2428>

Львівський національний університет імені Івана Франка,

кафедра режисури та хореографії

вул. Валова, 18, Львів, Україна, 79008

e-mail: Viktor.Sembratovych@lnu.edu.ua

Проаналізовано, як сучасні фотографи та відеографи відображають динаміку, емоції та естетику танцю, використовуючи нові технології та творчі підходи. Особливу увагу приділено впливу цифрових технологій, таких як високошвидкісна зйомка, дрони та віртуальна реальність, на зображення руху. Стаття також розглядає вплив різних танцювальних стилів – від класичного балету до сучасного танцю та стріт-дансу – на візуальну мову фотографів і відеографів. Крім технологічного аспекту, у статті показано художню складову зображення танцю. Досліджено, як фотографи та відеографи використовують композицію, світло, колір та інші візуальні елементи для передавання емоцій, трансляції історій та створення естетичних образів. Особливий акцент зроблено на тому, як зображення танцю може виходити за рамки простої документації руху і ставати самостійним мистецьким твором. З'ясовано, що, на відміну від безпосереднього сприйняття танцю в живому виконанні, фотографія та відео обмежені певними рамками, що зумовлює необхідність застосування специфічних технік та концепцій для передавання емоційного і фізичного стану танцюриста, рухів і, загалом, ідеї хореографії. Важливим аспектом є вибір моменту, в якому фіксується танцювальна дія. У фотографії це може бути миттєвий кадр, що передає лише одну частину руху або емоцію, в той час як відео дає змогу спостерігати за розвитком руху протягом певного часу, створюючи враження динамічної цілісності.

Отже, сучасне зображення танцю через фотографію та відео стало важливим інструментом не лише для фіксації і збереження хореографічних перформансів, а й для нових форм його інтерпретації та взаємодії з глядачем. Сучасні підходи до зображення танцю у фотографії та відео надають митцям нові можливості для творчого самовираження, допомагаючи створювати унікальні візуальні концепції, що виходять за межі традиційного перформансу. Застосування інноваційних технологій, розширення меж медіа та використання інтерактивних елементів відкривають нові горизонти для розвитку хореографії та її взаємодії з іншими видами мистецтва.

Ключові слова: мистецтво, культура, хореографія, танець, балет, візуалізація танцю, перформанс, фотограф, відеограф.

Постановка проблеми. Хореографія – це мова руху, яка передає емоції, історії та ідеї через тіло танцівника. У сучасному світі технології відіграють важливу роль у візуалізації танцю, зокрема завдяки відеозйомці. Відео стало не лише засобом фіксації хореографічного мистецтва, а й інструментом для його трансформації.

Процес створення зразка хореографічного мистецтва та його фіксації є складним і трудомістким завданням, зумовленим абстрактною природою танцю як індивідуального виду мистецтва. Емоційна виразність і технічна складність танцювальних рухів ускладнюють їх точний опис і пояснення. Хоча танцювальні рухи мають довільну форму, вони водночас чітко структуровані відповідно до музичного супроводу. Сучасні комп'ютерні методи автоматичної генерації танцювальних композицій здатні частково оптимізувати процес їх створення. Проте, незважаючи на досягнутий прогрес, завдання залишається складним: наявні методи і технології часто не забезпечують адекватного відтворення фізичних та стилістичних характеристик реального людського руху.

Аналіз попередніх досліджень. Зазначені питання тією чи іншою мірою стають предметом наукових розвідок таких українських науковців, як М. Погребняк, у рамках досліджень якої опрацьовано стильову типологію та історико-культурні передумови формування театрального танцю на межі ХХ–ХХІ ст. [2]. Акцент на тенденціях балетної вистави розкрито у роботі Н. Семенової [5]. Вагомий теоретичний та практичний внесок щодо вивчення джаз-танцю як феномена танцювальної культури робить О. Плахотнюк, пропонуючи визначення нових форм джаз-танцю; розглядаючи зв'язок та взаємовідношення понять, категорій і явищ, які використовують як засади систематизації мистецтвознавчого знання, так і пізнавального процесу джазу загалом [4]. Розглядає космополітичні ознаки танцювальної культури ХХІ ст., ті фактори, що вплинули на популяризацію хореографічного мистецтва у світі [8]. Про перспективи застосування програм віртуальної та доповненої реальності йдеться у розвідках Т. Совгири, В. Кузнєцова, Ю. Шмегельської [6]. Водночас у цих та інших працях простежується мінімальна увага до методів і технік, які, власне, забезпечують трансляцію всього купажу специфіки сучасного хореографічного мистецтва, що свідчить про його індивідуальність та самобутні риси.

Мета статті – світоглядно визначити та проаналізувати сучасні підходи до зображення танцю у фотографії та відео.

Завдання дослідження – розкрити особливості взаємодії хореографії як мистецтва руху з об'єктивністю візуальних медіа, а також виявити інноваційні методи та техніки, що забезпечують передання динаміки, емоційності та художньої цінності танцю через засоби фото- та відеозображення.

Виклад основного матеріалу. Сучасний танець, як мистецтво, що ґрунтується безпосередньо на досвіді епохи модернізму та інновацій, не може бути байдужим до візуалізації, що створює свої власні правила та знання, ціннісні та когнітивні рамки, важливі для здатності свідомо оперувати в музичних інноваціях. Він є ідеальним інструментом для критичного аналізу

сучасної культури, оскільки використовує індивідуальну практику руху для перетворення того, що тепер є як універсальне. Концептуальні тенденції в танці відновлюють емансипаційний і критичний потенціал культури, який упродовж тривалого часу залишався у тіні через впливи індустріалізації та комодифікації масового виробництва. Сьогодні спостерігається зростання зацікавленості молоді до експериментів у сфері хореографії, що виявляється у сміливих поєднаннях різних танцювальних технік. Зокрема, це може бути інтеграція партнерської роботи з нетрадиційними концепціями, поєднання швидкого темпу з розслабленими, невимушеними рухами, а також використання методичної ходьби в поєднанні з технічно складними хореографічними фразами.

Мистецтвознавець О. Плахотнюк зазначає: “Репертуарна політика балетних труп та національних театрів спрямована таким чином, що має спільну тенденцію до об’єднання в репертуарі класичної спадщини балетного мистецтва, балетів популярніших сучасників та робіт локальних (національних) хореографів-балетмейстерів. Завдяки розвиненим технологіям (відео-, телефіксації, мережі Інтернет) глядачі, як і танцівники та балетмейстери, мають змогу отримати швидкий доступ до найцікавіших зразків хореографічного мистецтва всього світу. Таким способом у митців розширюються можливості швидкої і продуктивної організації власне гастрольної діяльності, продажу свого творчого продукту, щодо розповсюдження та демонстрації своїх балетів, хореографічних вистав, творів, перформенсів у різних світових театрах та сценічних просторах”. Отож відео-, телефіксація танцю сприяють його популяризації у світовому просторі хореографічного мистецтва [8, с. 42].

Основна специфіка сучасної відеозйомки танцю полягає у взаємодії камери з хореографією. Камера більше не є пасивним спостерігачем, який лише фіксує події. Сьогодні вона стає активним учасником хореографічного процесу [1, с. 156]. Замість статичних кадрів, які традиційно використовували для документування танцю, режисери експериментують із рухомою камерою, яка відтворює динаміку рухів танцівника.

Однією з особливостей розуміння танцю є усвідомлення природи досвіду в усіх його аспектах: когнітивних, кінестетичних та чуттєвих. Процес вивчення кінестетичних реакцій глядача і вплив цієї реакції на розуміння мистецтва сучасного танцю досліджують за допомогою сучасних технологій. Результати таких розвідок є основою побудови подальшої хореографічної композиції. Подібні постановки набувають інтерактивного характеру, тобто хореограф пропонує “скелет” вистави, однак самі рухи в ній залежать від зовнішніх чинників та майстерності танцюристів.

Відеоряд композиції розгортається в обмеженому просторі (сцена, площа, галявина тощо), проте сценічна якість відеоряду має просторову протяжність, іноді незалежну від меж реального простору. Коли йдеться про сценічний простір, то він у цей момент може бути надзвичайно малим або навпаки – великим. Водночас сцена за короткий проміжок часу здатна перенестися з реального світу Жизель в ірреальний світ. У таких перетвореннях велике значення має декораційне оформлення. Воно, своєю чергою, сприяє зміні відеоряду. Дієвості та живучості цьому простору надає танцювальна

композиція, створена залежно від передбачених обставин і місця дії. На усвідомлення простору впливає і специфіка руху, зокрема траєкторія переміщення – від початкової до кінцевої точки – а також мотивація цього руху або його зворотній напрям. У цьому контексті важливе значення має хореографічне завдання, яке ставить перед виконавцем постановник, оскільки саме воно визначає змістовну і просторову логіку руху. Власне, завдання та рішення є основними чинниками сценічного дійства.

Сценічне оформлення хореографічного твору має специфічні особливості, що детермінуються характеристиками жанру. Елементарні специфічні вимоги, висунуті хореографією до роботи художника-оформлювача і костюмера, – це створення належного сценічного майданчика і зручного сценічного костюма. Як ми з'ясували, сценічні майданчики – різноманітні за своїми розмірами, конструкцією та оснащенням. Це можуть бути як добре обладнані постійні сцени, так і невеликі простори з обмеженим технічним оснащенням, а також відкриті локації. Однак способи оформлення хореографічного твору на цьому не закінчуються. У хореографії існує такий метод, як “жива завіса”, “живі декорації”. Виконавці, відповідно одягнені, організовують зміну епізодів у композиції або перебувають на сцені, виконуючи функцію декорації.

Водночас сучасне декораційне оформлення хореографічних творів дедалі більше спрощується. Громіздкі декорації замінюють легкими конструкціями або взагалі відмовляються від оформлення сцени. У цих умовах особливу роль відводять освітленню. Воно дає можливість “вихопити” окремих персонажів, зробити композиційні акценти, розділити сценічний майданчик на окремі складові. У сучасних постановках (наприклад, у балеті “Аліса в Країні чудес”) використовують відеопроєкції, які поєднуються зі світлом, створюючи ілюзії [5, с. 142]. Світло допомагає сформувати особливу атмосферу хореографічного твору.

У сучасних постановках, таких як балети Моріса Бежара чи Піни Бауш, часто використовують потужні контрасти світла й тіні для створення драматичних ефектів [3]. Тіні можуть посилювати відчуття тривоги, додавати багатшаровість сцені, або створювати ілюзію нових форм і рухів. Світло тут створює ілюзію світанку, водночас виділяючи героїв. У окремих випадках таким способом простіше заповнювати простір сцени, виділяючи трепетний образ героя. У фіналі хореографічної мініатюри світло змінюється, показуючи згасання дня і життя водночас. Світлові ефекти використовують у своїх творах чимало балетмейстерів та хореографів, проте основною складовою хореографічного твору є сценічний костюм.

Роль костюма в танці – значна: через відсутність вокального або словесного тексту у хореографічній постановці візуальний аспект набуває особливого значення. Костюм не лише слугує характеристикою героя та виявленням рис його індивідуальності, а й відповідає вимогам танцювального одягу: він має бути зручним для виконання рухів, не обмежувати їх рух, а навпаки, підкреслювати. Випадково підібраний костюм значно знижує сценічну переконливість хореографічної постановки [7, с. 29].

Аналогічне стосується і фотографії, проте варто взяти до уваги декілька нюансів. Для швидкісної зйомки в студії найважливішою є коротка тривалість спалахів. Витримка синхронізації спалаху з камерою не відіграє особливої ролі в таких проєктах (діапазон від 1/60 до 1/250 с). Щоб зробити знімки більш динамічними, доцільно використовувати вентилятори. Більше того, наявність одного або двох асистентів – для руху тканини або підкидання борошна – потрібна для створення ідеального образу. Точна координата рухів і правильно обраний момент є ключем до створення найкращих фотографій. Кількість борошна, а також відстань, з якої його кидають, визначають розмір частинок, що потрапляють у кадр, і безпосередньо впливають на форму хмари та її текстуру. Що стосується освітлення, то для створення подібних кадрів професіонали віддають перевагу використанню спалаху в світлодіодних софтбоксах із сітками розміром 30x180 см, розташованими ліворуч і праворуч від моделі. Освітлення сцени зверху також може привести до дивовижних результатів. Щоб мати можливість проводити серійну зйомку на швидкості 16 кадрів/с, достатньо середньої потужності освітлення. Також дуже важливо через годину після початку зйомок влаштувати перерву, щоб пилюка встигла трохи осісти і її концентрація в приміщенні не стала критичною [2, с. 94].

Спіймати красивий пірует танцюриста зі спалахом дуже непросто, проте ще складніше зберегти фокус під час зйомки швидких і різнопланових рухів вуличних танцюристів або брейк-дансерів, не кажучи вже про композицію і фіксацію ідеальних моментів. У зв'язку із зазначеним, розуміння головних елементів хореографії танцюриста дуже важливе для планування розміщення камери та освітлення. І танцюристи балету, і брейк-дансери рухаються неймовірно швидко, тому дуже важливо напередодні обговорити всі рухи до початку фотозйомки, що допоможе правильно налаштувати камеру і підготуватися фотографу. Для зйомки брейку потрібно встановити камеру на досить низькому рівні, бо тоді танцюрист матиме ефектніший вигляд у кадрі, ніж під час зйомки з більш високого кута (фокусна відстань повинна мати 24 мм, щоб у кадр потрапив достатній простір). Додатково зазначимо, що для фотозйомки брейк-дансера, який виконує рухи з максимальною віддачею, потрібна система автофокусування, яка зможе витримати такий темп.

Одна з особливостей сучасної хореографії – експериментальний підхід. Хореографи намагаються не обмежуватися рамками традиційних танцювальних стилів, а знаходити нові форми вираження і передавання емоцій. Для створення унікальних постановок, які пам'ятали б, вони використовують незвичайні рухи, нестандартні ритми та оригінальні композиції. Також сучасна хореографія вирізняється емоційністю. Танцюристи прагнуть передати свої почуття через рухи, створюючи глибоку взаємодію з аудиторією. Вони використовують міміку, жести, фізичну силу і грацію, щоб викликати у глядачів різні емоції – від радості і захоплення до смутку й тривоги.

Сучасна хореографія може бути відображенням тенденцій і проблем суспільства. Хореографи створюють постановки, які стосуються актуальних тем, таких як соціальна несправедливість, екологія, політика та багато ін. Вони використовують танець як засіб комунікації, а завдяки своїм постановкам привертають увагу до важливих проблем суспільства. Крім того, сучасна

хореографія пропонує величезне поле для самовираження і творчості. Танцюристи мають можливість експериментувати з різними стилями, техніками та ідеями, створюючи власний унікальний напрям.

Сучасне танцювальне мистецтво постійно еволюціонує, використовуючи новітні технології для створення унікальних та незабутніх візуальних вражень. Одним із найбільш динамічних напрямів цієї еволюції є інтеграція відео, а також технологій віртуальної (VR) та доповненої реальності (AR) у хореографію. Подібного роду інновації відкривають нові перспективи для розвитку танцювального мистецтва, сприяючи розширенню меж традиційного сприйняття танцю та його адаптації до вимог сучасного світу [6, с. 182, 183]. Традиційна візуалізація хореографії за допомогою відео зазнала значних змін завдяки появі новітніх технологій зйомки та обробки відеоматеріалів. Використання дронів допомагає створювати нові ракурси, які неможливо досягти за допомогою традиційних камер. Танцювальні постановки можуть бути зняті з висоти пташиного польоту, що додає динаміки та масштабу до хореографічного задуму. Зйомки крупним планом передають емоції виконавців, акцентуючи увагу на деталях руху та міміки. Комбінація цих ракурсів дає змогу створювати багатогранний досвід для глядачів.

Крім того, важливу роль у візуалізації хореографії відіграє постпродакшн. Завдяки сучасним програмам для монтажу та комп'ютерної графіки можна створювати ілюзію простору, світлових ефектів або навіть повністю змінювати контекст сцени. Наприклад, хореографічні номери можуть бути перенесені у вигадані світи, які підсилюють художній задум постановника. Такі інструменти, як 3D-анімація та ефекти доповненої реальності, розширюють межі уяви, перетворюючи танець на симбіоз руху і цифрового мистецтва.

Важливою перспективою є також інтерактивність відео. Глядачі отримують можливість вибирати ракурси або навіть брати участь у розвитку сюжету, що робить їх частиною творчого процесу. Такі інтерактивні проєкти сприяють більш глибокому зануренню у танцювальне мистецтво, забезпечуючи новий рівень взаємодії між аудиторією та виконавцями.

Технології віртуальної (VR) та доповненої реальності (AR) відкривають унікальні можливості для танцювального мистецтва, перетворюючи сприйняття глядача та формат взаємодії з хореографією. VR занурює людину в повністю вигаданий світ, де вона стає безпосереднім учасником танцювального перформансу. Наприклад, глядач може опинитися в центрі сцени, спостерігаючи за танцюристами зсередини, або навіть переміщуватися між ними, що відкриває можливість відчути танець не лише як мистецтво споглядання, а й як досвід особистого занурення. AR, своєю чергою, забезпечує можливість поєднання реального та віртуального світів. Уявімо хореографічний перформанс, де танцюристи взаємодіють із цифровими об'єктами, видимими через AR-окуляри або додатки. Така методика формує ілюзію розширеного простору, де рухи виконавців можуть візуально взаємодіяти зі світлом, геометричними фігурами або навіть віртуальними персонажами. Аналогічний метод особливо цікавий для інтерактивних вистав, де глядачі можуть через свої пристрої впливати на перебіг перформансу. Крім

того, VR та AR відкривають нові перспективи у навчанні танцювальному мистецтву. Технології дають можливість створювати інтерактивні освітні програми, де учні можуть вивчати складні рухи або хореографічні комбінації, спостерігаючи за ними в режимі 360 градусів, що сприяє більш глибокому розумінню техніки та естетики танцю.

Одним із найбільш перспективних напрямів використання VR і AR є створення гібридних вистав, де традиційні танцювальні елементи поєднуються з технологічними новаціями. Такі проєкти стають не просто танцювальними номерами, а й багатовимірними мистецькими витворами, які викликають у глядача глибокі емоції та враження. Зокрема, у світі вже існують експерименти з використанням VR-спектаклів, які глядач може переглядати у власному просторі, одягаючи шолом віртуальної реальності, що загалом стирає межі між сценою та аудиторією, переносячи танцювальне мистецтво на новий рівень доступності.

Використання технологій відео, VR та AR у хореографії, попри очевидні переваги, також має свої виклики. Насамперед, це висока вартість розробки та впровадження таких проєктів. Технічна складність та необхідність у фахівцях із цифрового мистецтва можуть стати бар'єром для багатьох творчих колективів. Проте поступове здешевлення технологій та зростання інтересу до них сприятимуть розширенню їх використання у майбутньому. Ще одним викликом є збереження автентичності танцювального мистецтва в умовах цифрової трансформації. Хореографи та митці повинні знаходити баланс між традиційними формами вираження та технологічними новаціями, щоб не втратити глибинного сенсу танцю як форми комунікації та самовираження.

Висновки. Отже, нові ракурси для візуалізації хореографії через відео, а також перспективи VR та AR у танцювальному мистецтві відкривають безмежні можливості для інновацій і творчості. Перелічені технології не лише розширюють кордони мистецтва, а й дають аудиторії змогу взаємодіяти з танцем на зовсім іншому рівні. У майбутньому, завдяки прогресу технологій, ми можемо очікувати ще більшу інтеграцію цифрових інструментів у хореографію, що сприятиме розвитку нових форм художнього самовираження. Перспективи подальших наукових розвідок убачаємо в характеристиці ролі і значення сценічного костюму для формування візуального образу хореографічної постановки.

Список використаної літератури та джерел

1. Кризь А. Сценічна бальна хореографія як явище сучасних видовищних мистецтв : дис. ... канд. мистецтвознавства. Київський національний університет культури і мистецтв ; Міністерство освіти і науки України. Київ, 2023. 230 с.

2. Погребняк М. Нові напрями театрального танцю XX – поч. XXI ст.: історико-культурні передумови, крос-культурні зв'язки, стильова типологія : монографія. Полтава : ПП “Астрія”, 2020. 327 с.

3. Погребняк М. Танець “модерн” XX ст.: витоки, стильова типологія, панорама історичної ходи, еволюція : монографія. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2015. 312 с.

4. Плахотнюк О. Сучасний джаз-танець як феномен художньої культури : дис. ... канд. мистецтвознавства. Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів, 2016. 295 с.

5. Семенова Н. Тенденції розвитку сучасної національної балетної вистави. *Хореографія ХХІ століття: мистецький та освітній – потенціал : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 15–16 квітня 2016 р.)*. Київ : КНУКіМ, 2016. С. 139–143.

6. Совгира Т., Кузнецова В., Шмегельська Ю. Віртуальна та доповнена реальність у сценічних практиках: комплексне дослідження технологічного досвіду. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв*. 2024. Вип. 7/2. С. 181–190.

7. Чернишова А. Сценічний костюм як засіб відображення ідеї хореографічного твору. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського*. 2012. № 11, 12. С. 27–34.

8. Plakhotnyuk O. Cosmopolitan processes in the theater of classical ballet. *Knowledge. Education. Law. Management Nauka. Oświata. Prawo. Zarządzanie. Lublin : Fundacja Instytut Spraw Administracji Publicznej w Lublinie*. 2020. № 5 (33). Vol. 3. P. 38–42. URL: <http://kelmczasopisma.com/ua/jornal/24>.

References

1. Krys, A. (2023). Stsenichna balna khoreohrafiia yak yavyshe suchasnykh vydovyschnykh mystetstv [Stage ballroom choreography as a phenomenon of contemporary spectacular arts]: Dys. kandydata mystetstvoznavstva. Kyivskyi natsionalnyi universytet kultury i mystetstv; Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy. Kyiv [in Ukrainian].

2. Pohrebniak, M. (2020). Novi napriamy teatralnoho tantsiu XX – poch. XXI st.: istoryko-kulturni peredumovy, kros-kulturni zviazky, stylova typolohiia: monohrafiia [New directions of theatrical dance of the 20th – early 21st century: historical and cultural prerequisites, cross-cultural connections, stylistic typology: monograph]. Poltava: PP “Astraia” [in Ukrainian].

3. Pohrebniak, M. (2015). Tanets “modern” XX st.: vytoky, stylova typolohiia, panorama istorychnoi khody, evoliutsiia: monohrafiia [Modern dance of the 20th century: origins, stylistic typology, historical overview, evolution: monograph]. Poltava: PNPU im. V. H. Korolenka [in Ukrainian].

4. Plakhotniuk, O. (2016). Suchasnyi dzhaz-tanets yak fenomen khudozhnoi kultury [Contemporary jazz dance as a phenomenon of artistic culture]: dys. ... kan. mystetstvoznavstva. Lvivskyi natsionalnyi universytet imeni Ivana Franka. Lviv [in Ukrainian].

5. Semenova, N. (2016). Tendentsii rozvytku suchasnoi natsionalnoi baletnoi vystavy [Trends in the development of contemporary national ballet performance]. *Khoreohrafiia XXI stolittia: mystetskyi ta osvithii potentsial: materialy Vseukr. nauk.-prakt. konf. (m. Kyiv, 15–16 kvit. 2016 r.)*. *Choreography of the 21st century: artistic and educational potential: materials of the All-Ukrainian scientific-*

practical conference (Kyiv, April 15–16, 2016). Kyiv: KNUKiM, 139–143 [in Ukrainian].

6. Sovhyra, T., Kuznietsova, V., Shmehelska, Yu. (2024). Virtualna ta dopovnena realnist' u stsenichnykh praktykakh: kompleksne doslidzhennia tekhnolohichnoho dosvidu [Virtual and augmented reality in stage practices: a comprehensive study of technological experience]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu kultury i mystetstv*, 7/2, 181–190 [in Ukrainian].

7. Chernyshova, A. (2012). Stsenichniy kostium yak zasib vidobrazhennia idei khoreorafichnoho tvoruv [The stage costume as a means of reflecting the idea of a choreographic work]. *Naukovyi visnyk Pivdennoukrainskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu im. K. D. Ushynskoho*, 11, 12, 27–34 [in Ukrainian].

8. Plakhotnyuk, O. (2020). Cosmopolitan processes in the theater of classical ballet. *Knowledge. Education. Law. Management Nauka. Oświata. Prawo. Zarządzanie*. Lublin: Fundacja Instytut Spraw Administracji Publicznej w Lublinie, 5 (33), 3, 38–42. Retrieved from <http://kelmczasopisma.com/ua/jornal/24> [in Ukrainian].

CHOREOGRAPHY THROUGH THE LENS: CONTEMPORARY APPROACHES TO DEPICTING DANCE IN PHOTOGRAPHY AND VIDEO

Victor SEMBRATOVYCH

*Ivan Franko National University of Lviv,
Department of Direction and Choreography,
Valova Str., 18, Lviv, Ukraine, 79008
e-mail: Viktor.Sembratovych@lnu.edu.ua*

The article analyzes how contemporary photographers and videographers capture the dynamics, emotions, and aesthetics of dance using new technologies and creative approaches. Particular attention is paid to the impact of digital technologies such as high-speed filming, drones, and virtual reality on the portrayal of movement. The article also examines how different dance styles, from classical ballet to contemporary dance and street dance, influence the visual language of photographers and videographers.

In addition to the technological aspects, the article delves into the artistic components of dance imagery. The author analyzes how photographers and videographers utilize composition, light, color, and other visual elements to convey emotions, tell stories, and create aesthetically pleasing images. Special emphasis is placed on how the image of dance can transcend mere documentation of movement to become an independent work of art.

It is established that, unlike the direct perception of dance in live performance, photography and video are limited by certain frameworks. This limitation necessitates the use of specific techniques and concepts to convey the emotional and physical state of the dancer, the movements, and the overall idea of choreography. An important aspect is the choice of the moment in which the dance action is captured; in photography, it can be a snapshot that

conveys only one part of the movement or emotion, while video allows viewers to watch the development of movement over time, creating the impression of dynamic integrity.

As a result, the contemporary depiction of dance through photography and video has become an important tool not only for capturing and preserving choreographic performances but also for new forms of interpretation and interaction with the viewer. Contemporary approaches to depicting dance in photography and video provide artists with new opportunities for creative expression, enabling them to create unique visual concepts that go beyond traditional performance. The use of innovative technologies expands the boundaries of media and incorporates interactive elements, opening up new horizons for the development of choreography and its interaction with other art forms.

Keywords: choreography, dance, ballet, dance visualization, culture, performance.

Стаття надійшла до редколегії 09.02.2025

Прийнята до друку 28.04.2025